

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Συμπληρώνονται εφέτος πενήντα χρόνια από το ολοκαύτωμα της επαρχίας Βιάννου και την θυσία των τετρακοσίων και πλέον εθνομαρτύρων τέκνων της. Πότε πέρασαν! Σαν νάταν χθες. Και είναι, ωπείς οι μνήμες, ακόμη δεν στέγνωσαν τα δάκρυα, βουίζουν στα αυτιά των κατοίκων των χωριών οι πυροβολισμοί των εκτελέσεων. Ζουν οι ορφανεμένοι, οι μανδηλοφορούσες χήρες. Ακόμη διακρίνονται στους τοίχους τα σημάδια της πυρκαϊστικής τραγωδίας.

Ο υπέροχος λαός της Βιάννου με το ηρωικό «παρών» που έδωσε τα δίσεκτα χρόνια της κατοχής δίκαια κατέλαβε την πρώτη θέση της προσφοράς στους πρόσφατους απελευθερωτικούς αγώνες του Έθνους μας. Η ανδρεία του, η αυτοθυσία του, ο συναγερμός του συνέθεσε φωτεινό κεφάλαιο τόλμης, ευψυχίας, λεβεντιάς και αξιοπρέπειας.

Στις 14 Σεπτεμβρίου, ημέρα της Υψώσεως του Τιμίου Σταυρού, η Βιάννος, επαρχία με προγονικό πολιτισμό, πλούσια σε πολιτιστική, εκκλησιαστική, πνευματική παράδοση και ζωή, έγινε ο νέος γολγοθάς της Κρήτης, πάνω στον οποίο υψώθηκε ένας πελώριος σταυρός, στον οποίον σταυρώθηκαν τα χωριά της, τετρακόσιοι και πλέον χριστιανοί, όλοι ανυπεράσπιστοι, Ιερείς, Μοναχοί, άρχοντες, γραμματισμένοι, αγράμματοι, πατέρες, γιοί, αδέρφια, ξαδέρφια, οικογένειες, γυναίκες ακόμη και μικρά παιδιά, όλοι παρόντες στο προσκλητήριο της τιμής στην πατρίδα.

Και μόνο αυτοί; Άλλοι πεντακόσιοι αιχμάλωτοι

στο Γυμνάσιο που σώθηκαν ύστερα από την παρέμβαση του Ερυθρού Σταυρού και του ήρωος τότε πρωτοσυγκέλλου Ευγενίου Φαλιδάκη, μετέπειτα Αρχιεπίσκοπου Κρήτης.

Η Εκκλησία, ως φιλόστοργη μητέρα θυμάται τα παιδιά της, τους εθνομάρτυρες, τα μνημονεύει καθημερινά και προσεύχεται υπέρ αναπαύσεως των ψυχών τους. Συμμετέχει στο ετήσιο πανεπαρχιακό μνημόσυνο με την παρουσία του Επισκόπου και όλων των Ιερέων της επαρχίας Βιάννου. Αλλά και καθημερινά παρηγορεί τους θλιμμένους και με αγάπη και κενωτική διακονία αφοσίωσης προσπαθεί να κλείσει τις πληγές της μεγάλης αυτής συμφοράς, εμψυχώνοντας τους φιλόθεους και φιλόξενους χριστιανούς της.

Βιάννος! Μαρτυρική επαρχία. Ω! Πόσο ανέκοψε την ανάπτυξη του τόπου αυτή η εκατόμβη, αυτή η θυσία! Πόσα παληκάρια στερήθηκε! Πόσα δάκρυα δεν έτρεξαν από τα μάτια των ορφανών και των χηρών, ρυαία σχημάτια. Πόσα μνημάτα δεν άνοιξαν πρόωρα! Αλλά και τι μηνύματα αδούλωτης ψυχής, ηρωισμού και θάρρους, ως δέσμες φωτεινών ακτίνων, δεν εξέπεμψε στον εθνικό και παγκόσμιο ορίζοντα! Πόσο η ηρωική μαρτυρική επαρχία της Βιάννου επίμησε και δόξασε την Ελλάδα, το Γένος μας!

Τι κρίμα όμως που η θυσία της ξεχάστηκε, παραγνωρίστηκε από την Πολιτεία! Η Βιάννος σήμερα συνεχώς ερημούται. Τα χωριά συνεχώς αδειάζουν, τα σχολεία κλείνουν το ένα μετά το άλλο. Έργα υποδομής δεν

γίνονται, δρόμοι δεν υπάρχουν και ο κόσμος φεύγει, ξενιτεύεται, τα παιδιά δεν μένουν και τα χωριά μας έγιναν απέραντα γηροκομεία. Ένα SOS δυνατό εκπέμπει η Βιάννος προς όλους τους φορείς της εξουσίας. Χρειάζεται ενδιαφέρον, απαιτεί ίσα δικαιώματα με όλους τους άλλους κατοίκους του Νομού και της Κρήτης. Τα δικαιούται εξ άλλου. Ποιος άλλος τόπος, ερωτώ, έχει δώσει τόσους εθνομάρτυρες και έχει υποστεί τόσα δεινά;

Κάνω μια έκκληση προς όλους, Ιερείς, προέδρους Κοινοτήτων, Συνεταιρισμών, Πολιτιστικών συλλόγων, Καθηγητές, Δασκάλους, μικρούς και μεγάλους, άνδρες και γυναίκες της Βιάννου και προς όλους τους αποδήμους Βιαννίτες. Εκεί στον τόπο του ηρώου, να κτίσουμε μια εκκλησία, αφιερωμένη στους Αγίους Πάντες, ανάμεσα στους οποίους θα είναι και οι Εθνομάρτυρες της Βιάννου. Εκεί κάθε χρόνο την ημέρα του μνημοσύνου, ο Επίσκοπος, όλοι οι Ιερείς της επαρχίας θα λειτουργούμε και θα καλούμε το λαό να εκκλησιασθεί και να τιμά τη μνήμη των ηρωικών νεκρών του.

Έτσι το μνημόσυνο θα έχει πάνδημο χαρακτήρα αλλά και θα διαφυλαχθεί από κάθε είδους εκμετάλλευση που όπως γνωρίζουμε προσπαθούν ξένοι προς τον τόπο παράγοντες να εκμεταλλευτούν να βεβηλώσουν. Η Εκκλησία δια της ταπεινότητός μου τιμά και θα τιμά πάντα την μνήμη πάντων «των πυρί, σιδήρω και λιμώ τελειωθέντων αδελφών ημών εθνομαρτύρων της επαρχίας Βιάννου».

+ Ο ΠΕΤΡΑΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΕΛΕΣΗΣ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

Στις 19 Σεπτεμβρίου 1993, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30 πρωινή, θα γίνει Αρχιερατικό μνημόσυνο στο Ηρώο που βρίσκεται στη θέση Σελί της Κοινότητας Αμιρά για τους 377 κατοίκους της Επαρχίας Βιάννου και των γειτονικών χωριών της Επαρχίας Ιεράπετρας, που εκτελέστηκαν στις 14—9—1943 από τα Γερμανικά Στρατεύματα κατοχής, με και για όλους τους άλλους που θυσιάστηκαν στο διάστημα της Γερμανοϊταλικής κατοχής. Θα γίνουν επίσης:

ΟΜΙΛΙΕΣ — ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΘΕΜΑΤΑ

Παρασκευή 10 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στο Συκολόγο: Χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, από τους γεωπόνους Βαγγέλη Τζανάκη και Μιχάλη Παπαδημητράκη.

Σάββατο 11 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στην Αθήνη: Οι νέοι και τα ναρκωτικά, από τον γιατρό Μύρωνα Βερκοκόκακη.

Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στ' Αμιρά: Υδατικοί πόροι, από τους Σάββα Παρίση, Ανδρέα Αγγελάκη, Μανώλη Μαλλιάρη, Δημ. Παπαμαστοράκη και Ηρακλή Μπουλουκάκη.

Δευτέρα: 13 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στην Ανω Βιάννο: Γεωργική ανάπτυξη της επαρχίας, από το γεωπόνο Μανώλη Χλειουδάκη.

Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στον Άγιο Βασίλειο: Θέματα υγείας από το γιατρό Γιάννη Χριστοφορίδη

Παρασκευή 17 Σεπτεμβρίου ώρα 7 μ.μ. στην Ψαρή Φοράδα: Προστασία του Περιβάλλοντος, από τον γεωπόνο Βασίλη Μανίδη.

Σάββατο 18 Σεπτεμβρίου ώρα 5 μ.μ. στο χώρο του Ηρώου (Αμιρά) Αθλητικές εκδηλώσεις — Αγώνας δρόμου Θυσίας, με τη φροντίδα του γυμναστή Πέτρου Σταυρακάκη.

Όρα 7 μ.μ. στην Ανω Βιάννο: Συναυλία από τη φιλαρμονική του Δήμου Ηρακλείου.

Κυριακή 19 Σεπτεμβρίου ώρα 10 π.μ. Προσέλευση προσκυνητών.

Όρα 10.25 π.μ. πέρασ αφίξεως επισήμων.

Όρα 10.30. Επιμνημόσυνη δέηση από τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Κρήτης κ.κ. Τιμόθεο και τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πέτρας κ.κ. Νεκτάριο.

Ομιλία από το Μανώλη Αναστασάκη.

Προσκλητήριο Νεκρών.

Ενός λεπτού σιγή.

Άσμα για το ολοκαύτωμα της επαρχίας Βιάννου.

Απαγγελία ποιήματος

Κατάθεση στεφάνων

Απονομή επάθλων

Εθνικός Ύμνος

Πέρασ τελετής

Δεξίωση.

Στη διάρκεια των εκδηλώσεων θα λειτουργεί έκθεση φωτογραφιών των θυμάτων και άλλων ντακουμέντων στο Κοινοτικό κατάστημα Αμιρά κατά τις ώρες 10—14 και 17—19.

Στη τέλεση του μνημοσύνου έχουν κληθεί:

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ο Πρωθυπουργός, ο αρχηγός της Αξιωματικής αντιπολίτευσης, οι αρχηγοί των Κοινοβουλευτικών κομμάτων, ο Πρόεδρος και οι αντιπρόεδροι της Βουλής, ο Αρχιεπίσκοπος Κρήτης κ.κ. Τιμόθεος, ο Μητροπολίτης Πέτρας κ.κ. Νεκτάριος, οι βουλευτές Κρήτης, ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Κρήτης, οι Νομάρχες Ηρακλείου και Λασιθίου, ο Δήμαρχος Ηρακλείου, Άγιος Νικόλαος, Χανίων, Ρεθύμης και Ιεράπετρας, οι Στρατιωτικές, Διοικητικές και Δικαστικές αρχές της Κρήτης και του Ν. Ηρακλείου, οι συγγενείς των θυμάτων, όλοι οι συνεπαρχιώτες όπου και αν βρίσκονται, (χωρίς ιδιαίτερες προσκλήσεις) και καθένας που τιμά τη μνήμη των νεκρών μας και μπορεί να παρευρεθεί.

Επιμελητές για το συντονισμό των παραπάνω εκδηλώσεων ορίζονται οι Μανώλης Παπαγιάννης, Μανώλης Καρακωσταντάκης και οι Κοινοτικοί Σύμβουλοι Αμιρά.

Αμιρά 1)9)1993

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής

Ν. ΣΤΑΥΡΑΚΑΚΗΣ

Πρόεδρος Κοινότητας Αμιρά

Για τα 50 χρόνια από το ολοκαύτωμα

Πραγματοποιήθηκε με επιτυχία η πρώτη εκδήλωση από τις προγραμματισμένες στο πλαίσιο των 50 χρόνων από το ολοκαύτωμα της Επαρχίας, αφιερωμένη στη ζωή και το έργο του Αλεξάνδρου Ραπτοπούλου.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στις 3 Σεπτεμβρίου στην αίθουσα του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ηρακλείου, υπό την αιγίδα του Δήμου Ηρακλείου και με στήριξη του συνδέσμου Βιομηχανιών Ηρακλείου.

Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους εκπρόσωποι του Αρχιεπισκόπου Κρήτης κ.κ. Τιμόθεου, ο Δήμαρχος Ηρακλείου κ. Κώστας Κληρονόμος, ο Αντιδήμαρχος κ. Δ. Βεργάκης, πολλοί Δημοτικοί Σύμβουλοι, ο Διοικητής της ΣΕΑΠ, ο Διοικητής της 126 Πτέρυγας Μάχης, εκπρόσωποι άλλων στρατιωτικών μονάδων και εφεδραπολεμιστικών οργανώσεων, καθώς και εκπρόσωποι αντιστασιακών οργανώσεων και πολλοί αντιστασιακοί, συνεργάτες του Ραπτοπούλου και άλλοι, εκπρόσωποι πολλών Συλλόγων, πολλοί από την κοινωνία του Ηρακλείου, συνεπαρχιώτες που μένουν στο Ηράκλειο αλλά και από την επαρχία που ήρθαν στο Ηράκλειο για την εκδήλωση, μαζί και η κόρη του Αταλάντη με τον άνδρα της και συγγενείς τους πρόσωπα.

Την εκδήλωση άνοιξε ο συμπαραρχιακής καθηγητής Κωστής Στεφανιάκης.

Κλεισέ από τη Βιάννο, τον Τσιούτσουρο και τη ζωή του Ραπτοπούλου παρουσίασε ο γιός του Δημόσθενης. Για τη ζωή, το έργο και την προσφορά της οργάνωσης Ραπτοπούλου μίλησε ο Γ. Χρηστάκης.

Η σχετική ομιλία θα δημοσιευθεί στα Β.Ν. σε άλλο φύλλο.

● Από το Βουλευτή Ηρακλείου κ. Δημήτρη Σαρρή πήραμε επιστολή του που αναφέρει:

Λόγοι πόνου από τη θάλασή μου δεν μου επιτρέπουν να βρισκόμαι στην Κρήτη, να παρευρεθώ στην αποψινή σας εκδήλωση για να τιμήσουμε μαζί τη μνήμη του Πρωτεργάτη της Εθνικής Αντίστασης Κρήτης και επίλεκτου τέκνου της μαρτυρικής Βιάννου ΑΛΕ-

ΞΑΝΔΡΟΥ ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ. Παρακαλώ μεταφέρετε στα μέλη σας τους αγωνιστικούς μου χαίρετες, με την ευχή το φωτεινό παράδειγμα του Αλεξάνδρου Ραπτοπούλου να καθοδηγεί τις νέες γενιές στους δύσκολους καιρούς που έρχονται.

Με τιμή
Δημήτρης Σαρρής
Τον ευχαριστούμε πολύ.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΗΡΩΟΥ

Ύστερ' από την ολοκλήρωση των εργασιών που έγιναν στο χώρο του Πανεπαρχιακού Ηρώου με την τοποθέτηση των σπηλιών με τα ονόματα των θυμάτων και τη διοργάνωση που προ του Ηρώου χώρου, είναι αναγκαία η φροντίδα για τη συντήρησή του.

Σε άλλη στήλη αναφέρεται δωρεά της κ. Χρυσάνθης Ηγίου μενίδη για το σκοπό αυτό.

Ευχή των Β.Ν. να τη μιμηθούν και άλλοι συνεπαρχιώτες, ώστε να δοθεί η δυνατό-

τητα να διατηρηθεί και συντηρηθεί ο χώρος αυτός καθαρός, όπως απαιτεί η μερόλητά του.

Η επιτροπή Τέλεσης του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου ως φροντίσει για την παραλαβή της παραπάνω δωρεάς. Η ίδια Επιτροπή ως φροντίσει για τη συγκρότηση ολιγομελούς και ευέλικτης επιτροπής, που θα αναλάβει την αντιμετώπιση της ανάγκης αυτής.

Για το θέμα όμως αυτό θα ασχοληθούμε και σε άλλο φύλλο.

ΝΕΑ ΠΥΡΚΑΓΙΑ ΣΤΟ ΒΑΧΟ

Κινδύνεψε να γίνει στάχτη, ο κάπν οικισμός του Βαχού από πυρκαγιά που ξέσπασε εκεί τον περασμένο μήνα.

Η πυρκαγιά ξεκίνησε γύρω από τα πρώτα σπίτια μετά την εκκλησία του Αφάντη Χριστού, με κίνδυνο να καούν ζωντανό ηλικιωμένοι κι άρρωστοι που διαμένουν σ' αυτά. Η φωτιά επεκτάθηκε στο διπλανό λιβάδι, προχώρησε κάτω από τα τελευταία σπίτια του οικισμού, έκαψε εκατοντάδες ελαιόδενδρα και άλλα δένδρα. Άπλωσε στη διπλανή α-

γριάδα κι έφτασε μέχρι το δρόμο στους χωματόδρομους όπου αντιμετώπιστηκε από την πυροσβεστική.

Η πυρκαγιά αυτή είναι η 10η ή 11η που παρουσιάζονται γύρω από το Βαχό στα δύο τελευταία χρόνια.

Η συχνότητα, και τα σημεία από τα οποία ξεκινά, μακριά από κολώνια της ΔΕΗ που σε βραχυκυκλώματα τους συνθέτουμε να βρίσκουμε την αιτία των πυρκαγιών, πρέπει να εμβάλουν σε αντηχησία

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κέντρου Υγείας Δ'ντης	22669
Προφορίες	22625 ή 22647
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκηιο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιομυρσείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείου	22.140
Γεωπόνου	22317
Α.Τ.Ε. Βιάννου	22.180

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαΐμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρσιάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22605
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Ελένη Αρ. Γουρμιντζάκη (κόρη του ταξιάρχου Αρ. Γουρμιντζάκη) και Αντώνιος Εμμ. Λαμπράκης καθηγητής Μεσημεριτικών.

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:

Ροδούλα Σπερ. Λουλιάκη και Ιωάννης Μακράκης.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤ' ΑΜΙΡΑ:

Ελευθέριος Ι. Ραϊπάκης.

ΔΩΡΕΕΣ

Η κ. Χρυσάνθη Ηγουμενίδη προς κατέθεσε:

1) Για το Γηροκομείο Βιάννου 10.000 και

2) Για την Επιτροπή συντήρησης του χώρου του Παμπαρχαϊκού Ηρώου 10.000 στη μνήμη του συζύγου της Βαγγελή Ηγουμενίδη με τη συμπλήρωση 7 ετών από το θάνατό του.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στ' αγαπημένα μας παιδιά — Την Ευαγγελία Ζερβουδάκη το γένος Δημ. Παπαδημητράκη, που πέτυχε πρώτη στη Σχολή Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

— Την Μαρία Δ. Ζαμβουλάκη που πέτυχε στο Ιστορικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Κρήτης και

— τον αρραβωνιαστικό της Κώστα Ομολιανόκη που πήρε το πτυχίο Φιλολογίας από το Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Θερμά συχαίουμε και τους

ευχόμαστε καλές σπουδές, καλή σπουδαστική.

Οικογένεια Χρυσάνθη Ηγουμενίδη.

Την ανιψιά μου Δέσποινα Γεωργίου Κοκαλάκη που πήρε το πτυχίο της από το τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής Αθηνών συχαίρω θερμά και της ευχόμαστε να συνεχίσει με επιτυχία τις παραπάνω σπουδές της στη Γαλλία και καλή σπουδαστική σε όποιον ταμείο επιλέξει. Ιωάννης Δ. Κοκαλάκης

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΥΝΕΠΑΡΧΙΩΤΩΝ

ΛΥΚΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ:

Μπαρτάκη Ιωάννα του Εμμ. ΤΕΙ Πάτρας.

Ευαγγελία Ζερβουδάκη το γένος Δημ. Παπαδημητράκη πρῶτη στη Σχολή Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Μαρία Δ. Ζαμβουλάκη, Ιστορικό Πανεπιστημίου Κρήτης

ΛΥΚΕΙΟ ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΥ: Συμμετάκτη Ειρήνη του Χρυσ. Οικονομικό Αγρινίου

ΛΥΚΕΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ:

Μικρογιαννάκη Αικατερίνη του Μιχ., Στατιστική Πειραιά. Μπουλουκάκης Σάκης του Ηρ. Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

Μαρίνα Ιωάν. Μοσχοβάκη, Φιλολογία Πανεπιστημίου Κρήτης.

ΛΥΚΕΙΟ ΙΕΡΑΠΕΤΡΑΣ:

Χαλκιαδάκη Αικατερίνη του Μάνθου. Γεωπονική Αθηνών.

ΛΥΚΕΙΟ ΣΗΤΕΙΑΣ:

Δημήτριος Γ. Αγαπάκης, Σχολή Οικονομικών Επιστημών Αθηνών

ΕΝ. ΠΟΛΥΚΑ, ΛΥΚΕΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

1) Κωντονασάκης Ιωάννης του

Αντωνίου, 5ος Στρατιωτική Ιατρική Σχολή.

2) Πνευματικάκη Χρύσα του Μιχαήλ, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.

ΓΕΝΙΚΟ ΛΥΚΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

ΑΡΙΣΤΕΙΑ: Από την Α' Τάξη: Η Σωμάρηκη Μαρία του Μιχαήλ «άριστα» (19) δεκαεννιά.

Από τη Β' Τάξη: Η Πιτροπάκη Μαρία του Γεωργίου «άριστα» (18 6)12

ΒΡΑΒΕΙΑ: Από την Α' Τάξη:

A1: Καρμυλάκη Γαλάτεια του Γεωργίου με 17 4)10 «πολύ καλά».

A2: Σωμάρηκη Μαρία του Μιχαήλ με 19 (άριστα).

Από την Β' Τάξη: B1: Ζωάκη Καλλιόπη του Ιωάννου 17 1)12 (πολύ καλά)

B2: Πιτροπάκη Μαρία του Γεωργίου 18 6)12 (άριστα).

Από την Γ' Τάξη:

3η Δέσμη: Ραϊπάκη Αικατερίνη του Δημ. 16 6)10 (πολύ καλά)

Άνω Βιάννος 19—8—93 (Από το Γραφείο του Λυκείου)

ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ ΑΒΑΣΤΑΧΤΟΣ ΠΟΝΟΣ

Συμπεληρώνονται φέτος πενήντα ακριβώς χρόνια, από τις 14 Σεπτεμβρίου 1943 που τα τμήματα θανάτου των χιτλαρικών, με έμβλημα τη νεκροκεφαλή, έπεισαν τον άλεθρο και το θάνατο στα χωριά της Βιάννου. Πενήντα χρόνια, από τα θλιβερά εκείνα γεγονότα, με τις 377 εκτελέσεις, μένοντες άσβηστα κι ανεξίτηλα, όπως για έζησια τότε και τυπώθηκαν στην παιδική μου μνήμη.

Ξεχωρίζω απ' αυτά ένα δράμα, μια κραυγή πόνου ανεπίητου κι αβάσταχτου, μιας χαρακαμένης μάνας, που η μοίρα της έπαιξε παράξενο τραγικό παιχνίδι.

Εκείνη τη θλιβερή μέρα όλες οι άλλες γυναίκες του χωριού έβλασαν κι αδύρονταν για τα αδικοσκοτωμένα παιδιά τους, τους άνδρες, τ' αδελφια τους. Μα η θεία Κατερίνα δέρονταν διπλά και θρηνούσε, διαφορετικά κι αλλιώτικα απ' τις άλλες: «Εγώ σε σκότωσα, παιδί μου, εγώ σε σκότωσα, γιέ μου».

Πού να φανταστεί κανείς, πώς να το πιστέψει πως τέτοιες ώρες, τέτοια μέρα, μια μάνα μπορούσε να σκοτώσει το παιδί της! Κι όμως εκείνη θρηνούσε απαρνηγρήτη κι ο πόνος της έβγαίνει βαρύς κι ασβίλαστος.

Κι ήταν η ίδια τύπος άμακος, συμπονετικός, καλοσυνά-

τος, πράγμα που δε φαινότανε εύκολο, γιατί αυτή η πρυφερή ψυχή είχε παρουσιαστικό γεροδεμένης, χοντροκομμένης γυναίκας, με αδρά, ασουλούπιτα χαρακτηριστικά. (Η καλοσύνη της όμως και ο καλός χαρακτήρας της ήταν γνωστός στο χωριό. Είχε βρει από τον άνδρα της προγόνα, τρία μικρά αγόρια, το τρίτο μάλλον ήταν μωρό, γιατί η μάνα του πέθανε στη γέννησή της. Απόκτησε κι η ίδια άλλα τρία δικά της, δυο κόρες κι ένα γιο. Κι ήταν τώρα μάνα, έξι παιδιών. Δυσκολεύτηκε πολύ να τ' αναθρέψει, μα ποτέ δεν ξεχώρισε τα παιδιά από τα προγόνα της. Και το σπουδαιότερο, κατάρρα να νιώθουν το ίδιο και κείνα).

Τέτοια ήταν λοιπόν η θεία Κατερίνα, που σήμερα χτυπιόταν και δέρονταν: «Παιδί μου, εγώ σε σκότωσα».

Μα πώς γίνθηκε το κακό κείνη τη συφορασμένη μέρα; Το τίμημα θανάτου είχε ξεπολύσει τους δημίους του σπουδ δρόμους και τα φτωχόσπιτα του χωριού. Τα πολυβόλα, στη μάνα στα ψηλότερα δώματα, κροτάλιζαν δαιμονισμένα. Οι τουφεκίες έπεφταν πικνές κι αντιπαλούσαν άγρια οι απέναντι πλαγιές. Οι κλειστές πόρτες των σπιτιών άνοιγαν με πάταγο από τα βίαια χτυπήματα των υποκοπώνων. Τα γυναικόπαιδα οι βάρβαροι τα α-

μάρπωναν στα σπείτια. Τους άνδρες τους έπαιρναν μαζί τους και κλειδώνοντες ήξερε πού τους πήγαιναν, τι τους έκαναν. Πήραν και της θείας Κατερίνας το σπερνοπαίδι, το Στελιανό 19—20 χρονών τότε, κι έλειψαν την ίδια με τις κόρες της στο σπίτι.

(Ο άνδρας της, έλειπε στην Μεσάρ. Ο μεγαλύτερος, γιός της ήταν ανάρτητος του Μπαντουβά. Ο δεύτερος δεν είχε γυρίσει ακόμμη, από τότε που έφυγε στην Αλβανία. Κι ο τρίτος γύρισε από την Αλβανία και σήμερα, του Σταυρού, πίστη κε από τους εκτελεστές και στήθηκε μπρος στα απόσπασμα. Όμως σώθηκε την τελευταία στιγμή βάζοντας το στα πόδια).

Περίπου δέκα μέτρα έξω και απέναντι από την πόρτα της θείας—Κατερίνας πάνω στο δώμα, στήθηκε ένα πολυβόλο, που έριχνε συνεχώς στα τριγύρω.

Κάποια στιγμή η θεία Κατερίνα ξεθάρρεψε, άνοιξε την πόρτα κι έκανε μερικά βήματα στο δρόμο.

Μα τι να δει! Το παιδί της ήταν ξαπλωμένο στο κατηφορικό δρομάκι, μπρούμυτα, ακίνητο.

Σάστισε, κίτρινισε, έσυρε φωνή κι έτρεξε κοντά του. Πάνω στο κορμί του άρχισε να ψάξει και να μοιρολογιέται. Ο Γερμανός πολυβολητής, που ήταν ψηλότερα, παρακολουθούσε. Κάποια στιγμή ο Στελιανός, που δεν είχε κτυπηθεί από τις σφαίρες και προσποιούνταν το σκοτωμένο, ψιθύρισε στη μάνα του: «Σώπα, μάνα, ζωντανός είμαι». Κι εκείνη παρηγορήθηκε κι αθόρυβα, προσποίηση, απομακρύνθηκε από το γιό της, που 'μεινε ακίνητος στην ίδια θέση. Όταν μετά από λίγη ώρα

ξαναβγήκε η θεία—Κατερίνα από το σπίτι της, πάγωσε. Ο Στελιανός της έπλεε σε μια κόκκινη λίμνη.

Ο χτηνάνθρωπος πολυβολητής, δε συγκινήθηκε από αυτά που παρακολούθησε, από πάνα, Δεν ζήτησαν μέσα του ανθρώπινα αισθήματα, αλλά αιμοβόρα κι αιμοδιψή πάθη. Μόλις έφυγε η μάνα (με τη συγκρατημένη ανάσα), σημάδεψε από ψηλά το γιό της και του τίνωσε τα μισιά.

«Μάνα, σώπα, ζωντανός είμαι» Το μυστικό που προδόθηκε είχε τίμημα βαρύ. Για τη μάνα, αβάσταχτο πόνο. Κι έμεινε απαρνηγρήτη και θλιμένη, ως το τέλος της ζωής της. Και ποτέ δεν έπαψε να καθαριέται τον εαυτό της, γιατί συνέργησε, έστω κι άθελά της, στο θάνατο του παιδιού της.

ΝΙΚΟΣ ΚΡΕΒΑΤΑΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΤΩ ΒΙΑΝΝΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ Τ.Κ. 700 04

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε φέτος η χοροσπερίδα του Πολιτιστικού Συλλόγου Κάτω Βιάννου στις 6 Αυγούστου, ημέρα της εορτής του Αγέννητου Χριστού.

Πολλοί Κατωβιαννίτες που κατοικούν στο Ηράκλειο και στην Αθήνα είχαν την ευκαιρία να ξεναλιστούν και να θυμηθούν παλιές εποχές, να ξεφαντώσουν με τις κοντυλιές του Νίκου Ρινακάκη.

Οι εισπράξεις της βραδιάς ξεπέρασαν κάθε προσδοκία των διοργανωτών, αφού τα καθαρά κέρδη έφτασαν στις επτακόσιες είκοσι χιλιάδες δραχμές (720.000 δραχ.).

Κάτω Βιάννος 10)3)1993 (Η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή).

50 χρόνια από τότε

Ο Απόστολος Χαμηλάκης, μαθητής στην 7η τάξη του 8)ταξίου Γυμνασίου Βιάννου 17 χρονώ τότε, άφησε τα θρανία κι ανέβηκε στο βουνό. Τον Σεπτέμβρη του 1943 ο Απόστολος υπηρέτουσε στο αντάρτικο ως αγγελοφόρος. Δούλεψε όσο λίγοι. Στη μάχη που έγινε στη Σύμη με τους Γερμανούς πήρε μέρος και διακρίθηκε για το θάρρος και την παλικαριά του.

Μετά τη μάχη και τη μετακίνηση των ανταρτών από την περιοχή η μάνα του τον παρακάλεσε να μην ξεναφύγει από κοντά της. Και το παλικαριό της απάντησε:

«Η Πατρίδα δεν μου λέει αυτό τώρα. Θα φύγω κι αν σκρτώ, νά'σαι περήφανη για μένα». Κι ο Αποστόλης έφυγε. Έσαν λάκη

βρήκε την αντάρτικη ομάδα. Μα σε μια πατριωτική αποστολή συνελήφθη από Σουμπερίτες (συνεργάτες των Γερμανών) στον Αϊ Γιάργη τον Επανωσήφη.

Εκτελέστηκε στις 28 Οκτωβρίου κι όπως είπαν οι μοναχοί της Μονής αντίκρισε το θάνατο με καταπληκτική ψυχραιμία. Κάπνισε αφέλεστατα το τσιγάρο του αφού ζήτησε άδεια γι αυτό. Κι όταν του είπαν! «Τί το θύλεις το τσιγάρο, αφού σε λίγο θα γίνεις αεροπλάνο;», Ο Απόστολος απάντησε:

«ΔΕΝ ΘΑ ΓΙΝΩ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ, ΑΛΛΑ ΙΔΕΑ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ».

(Από κείμενο που άφησε η αχέαστη δασκάλα Στέλα Μιχα-

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΟΣ

ΓΚΑΡΣΟΝΙΕΡΕΣ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΑΡΗ ΦΟΡΑΔΑ ΤΗΛ. (0895) 61328

ΣΠΑΝΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ — ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΗΛ. 0895)22555—22449

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

ΘΑΛΑΜΟΣ 242

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ 100 ΗΜΕΡΩΝ

- Η υγειονομική περίθαλψη στην Ελλάδα
- Το σταφιδικό και η τύχη των αγροτικών προϊόντων
- Η εγκατάλειψη της υπαίθρου και οι επιπτώσεις της.
- Το Βορειοηπειρωτικό και ο ρόλος των ισχυρών
- Η κατοχή και ο εμφύλιος
- Η κατάρρευση των σοσιαλιστικών χωρών
- Είναι ουτοπία ο σοσιαλισμός;
- Η ζωή των ναυτικών μας.

Αυτά είναι μερικά από τα θέματα του βιβλίου «Θάλαμος 242» όπως τα βλέπουν οι απλοί άνθρωποι του λαού μας. Μαζί μ' αυτά και πολλά λαογραφικά και άλλα στοιχεία.

Πωλείται στα βιβλιοπωλεία της Κρήτης Στην Αθήνα: Εκδόσεις Αναστασάκη Ιπποκράτους 1 και βιβλιοπωλείο «Εστία» Σόλωνος 60.

Στη Θεσσαλονίκη: Καστριτσίου 15 Στην Αν. Βιάννο: Φωτογραφείο Σπανάκη Δση συγγραφέα: Γκερόλα 1 τηλ. 281654 Ηράκλειο

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Οδός Γκερόλα 1 Τηλ. 281654

Φιλολογική έπιμέλεια κειμένων Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

Έβαν 83 (Στοά Μουρτζή) Τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 1.000 Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών » 1.500

Έμβόσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ Έπιστολές γιά τήν ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: Γκερόλα 1 Ηράκλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Έράκλειο Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μή δέν επιτρέπονται. Τά ένυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συνακτών τους.

Ένα ημερολόγιο του 1943 για τα γεγονότα

Δημοσιεύουμε απόσπασμα από ημερολογιακές σημειώσεις ενός 16χρονου το 1943 μαθητή του Γυμνασίου Βιάννου, που αναφέρονται στα γεγονότα του Σεπτεμβρίου 1943 στην επαρχία μας και στην γειτονική Ιεράπετρα. Χωρίς να εξετάζουμε αν είναι απολύτως ακριβείς οι πληροφορίες που δίνουν αποτελούν σημαντικά στοιχεία καθώς γράφτηκαν κείνη την εποχή.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1943

1—9—43: Απόβασις αγγλομερικανικών και ελληνοπολωνικών (:) στρατευμάτων στην Ιταλία. Οι Γερμανοί ανθίσπασται λυσαιδώς.

Η απόβασις έγινε και από τα δύο ακρωτήρια.

8—9—43: Συνθηκολόγησις της Ιταλίας άνευ όρων υπό της κυβερνήσεως Μπατόλιο.

10—9—43: Απαγωγή και φόνος δύο Γερμανών στρατιωτών στην Σύμη υπό ανταρτών. Απαγωγή του Γερμανού αξιωματικού του φυλακίου της Αρβής υπό των ιδίων στο Καλάμι.

12—9—43: Σύμφωνος μάχης στην Σύμη υπό γερμανικών στρατευμάτων και ιταλικών. Πάρα πολλοί Γερμανοί νεκροί, ραυματικά, αιχμαλωτισθέντες—ένας αντάρτης νεκρός.

13—9—43: Εμπρησμός της Σύμης.

14—9—43: Την 14 τρέχοντος ενεπρήσθη ο Πεύκος.

Κατά τήν 10ην πρωινήν γενομένην τελεστικήν σύμψη επρόβαλαν στο Κεφαλοβρύσι. Οι ευρεθέντες εκεί κάποικοι έτρεξαν με δώρα να τους υποδεχθούν. Αυτοί ανήγ' άλλης απαντήσεως τους σκότωσαν. Ησαν εν όλω 35. Μετά πήγαν στ' Αμυρά. Εκεί εφόνευσαν περί τους 114 και μερικοί τραυματίαι. Το αυτό έπραξαν και στον Κρεββατά. Εκεί εφόνευσαν 22. Το αυτό έπραξαν και στον Άγιον Βασίλειον. Εφόνευσαν 32. Στον Άγιον Βασίλειον έσθησαν ένα οπλοπολυβόλον στο πιο ψηλό σημείο και άλλο ένα στο μεκροταφείο. Μια ομάς πήγαν όπου προέδρου το καφενείον, όπου βρήκαν 18 άτομα, μαζί και τον πρόεδρο, τους οποίους πήραν

και τους πήγαν κάτω από το σχολείο και τους έστησαν στην γραμμή προς εκτέλεση. Όταν άρχισαν να πυρά, μερικοί έφυγαν, από τους οποίους μερικοί έτραυματίσθησαν.

Άλλο πάλι απόσπασμα πήγε στο κάτω μέρος του χωριού (Κάτω μεριά). Εκεί εφόνευσαν 3. Στο μέρος του χωριού εφόνευσαν άλλους 3. Εν τω μεταξύ βλέπω το σπίτι του Γερμανού να αδηγοούν τον Χαριλάμπου και οδηγούλον Βαρδάκη να τους τουφεκίζουν. Κατ' ασφαλείας πληροφορίας δύο Γερμανοί πήγαν στον Ερμι. Χατζάκη (Μανιού) και βρήκαν τον ίδιον και τον υιόν του 20 χρονών, τον Γεώργιον, και τον γαμβρόν του Δημ. Κανδυλάκη. Τους πήγαν λίγο πιο πέρα και τους σκότωσαν. Μετά έφυγαν και πήγαν στα ανατολικά χωριά, όπου έκαυσαν και σκότωσαν.

Κατά την ίδιον ώραν άλλο απόσπασμα κατέστρεφε την νερά ζώνην. Έκασσε τα μετόχια του Ξεροκάμπου και τα τριγύρω. Πέρασαν την Αρβήν και έκαυσαν τα οικίματα της Μονής έσφαξαν τον Ιερομόναχον Κύριλλον και τον χωρικό Παζιμαδάκη. Άλλοι δύο στην Λυγιά έκαυσαν όλα τα μετόχια και σκότωσαν όλους αδιακρίτως ηλικίας, πρίλα μάλιστα τα παιδιά οχ: πάνω των 10 ετών εσούβλισαν. Μερικοί ξέφυγαν τον θάνατον κάνοντας τους σκοτωμένους ή ήσαν κρυμμένοι και άλλοι ετραυματίσθησαν. Το απόσπασμα αυτό καθήριζε την ζώνην. Λίγο πρωτύτεια άλλο απόσπασμα τράβηξε προς τον Βαχόν. Εκεί σκότωσε κατά τον ίδιον τρόπον περί τους 28, μαζί και τον Θεϊόν Κατγιαννάκη.

Η καταστροφή συνεχίσθη μέχρι το Μύρος. Έκασαν και έσφαξαν γυναίκοπαίδια αδιακρίτως στην ηλικίαν.

30—8—43: Διετάχθη η εκκένωσις των χωρίων Κεφαλοβρυσιού, Πεύκου, Σύμης, Καλαμίου, Συκολόγου και Κρεββατά και των μέσα χωριών. Οι κάτοικοι των χωριών μετ' έφρονον φρονεθέντες από την νεκρίαν ζώνην.

(Συνεχίζεται)

ΟΙ ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ

ΤΟΥ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Χ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΑΚΙ

2ο Σαν το πιο λαμπρό φαινόμενο του ουρανού σφαιροειδούς ο Γαλαξίας μας κίνησε την περιέργεια των ανθρώπων και αναφέρεται σε όλους τους μύθους των Ελλήνων και άλλων αρχαίων λαών. Ο Ερατοσθένης, ο γνωστός Ιαλεξανδρινός μαθηματικός—ποταγράφος, μνημονεύει μέσα από τις πολλές παραλλαγές της Ελληνικής Μυθολογίας, σύμφωνα με την οποία ο Ερμής ξαγέλασε την Ήρα και την έπεισε να θηλαΐσει τον Ηρακλή, τον τελευταίο Διάσκουρο, που ήταν γιός του Δία και της Αλκμήνης. Όμως ο Ηρακλής, σαν ζώηρος που ήταν από μικρό, δάγκωσε το μαστό της Ήρας που τον έσπρωξε μακριά με αποτέλεσμα να χυθεί το θείο γάλα και να σχηματιστεί το γαλαξίας μας. Σε άλλους μύθους ο Γαλαξίας είναι ο δρόμος που ακολούθησε ο Περσέας με τον Πήγασο για να ελευθερώσει την Ανδρομέδα. Ενώ σε άλλους μύθους ο Γαλαξίας μας παρουσιάζεται σαν την ουρά που άφησε το φληγομένο άστρο του Φαέθοντα στην άσκητη διαδρομή του. Κατά τους Άραβες ο γαλαξίας εθεωρείτο ουράνιος ποταμός, ενώ οι Γερμανοί τον απομάζαν δρόμο του Ιακώβου, συσχετίζοντάς τον με την ουράνια κλίμακα που είχε δει στο όνειρό του ο Ιάκωβος.

Στον Γαλαξία μας αυτόν, το ηλικιακό σύστημα βρίσκεται σε μια σχετική απόμακρη άκρη του. Απέχει 27.500 έτη φωτός από το κέντρο του.

Μέσα στ' αυτό η γη είναι ένα λεπτό μας 9 πλανήτες. Ο δε ήλιος μας είναι ένα μέτρον αστέρι, ένα από τα 1000 δις άστρα που όλα, μαζί με τους πλανήτες τους, είναι δεμένα με ταύδι τους με τη βαρύτητα και σχηματίζουν όπως προαναφέραμε το Γαλαξία μας. Αυτά τα διακατομύμρια των άστρων του Γαλαξία βρίσκονται σε τεράστιες αποστάσεις μεταξύ τους, έτσι που αν τα άστρα αυτά είχαν το μέγεθος του ανθρώπου, τότε ο πλησί έσερος γείτονας του κάθε ανθρώπου θα απείχε πάνω από 100.000 χλμ.

Ο Γαλαξίας μας αυτός, χωρίς να είναι από τους μεγαλύτερους, καταλαμβάνει μια τεράστια έκταση που, αν τ η σμύκρναμε ώστε να έχει το μέγεθος της Ευρώπης, τότε η γη θα ήταν ορατή μόνο με το ηλεκτρονικό μικροσκόπιο.

Στον ουρανό μας μόνο τρεις γαλαξίες μπορούν να αναγνωρισθούν με το μάτι. Αυτοί οι τρεις γαλαξίες σχηματίζουν τη γνωστή τοπική ομάδα, που αποτελείται από το Γαλαξία μας, το μεγάλο και το μικρό νεφέλωμα του Μαγγελάνου, που είναι ορατό από το νότιο ημισφαίριο της γης. Ο ασπερισμός αυτός ονομάστηκε έτσι προς τιμήν του γνωστού Πορτογάλου εξερευνητή του 16ου αιώνα, Φερδινάνδου Μαγγελάνου.

Το φως που, όπως είναι γνωστό, ταξιδεύει με ταχύτητα 300.000 χλμ δευτ. χρειάζεται 170.000 χρόνια να φθάσει σε μας από το μεγάλο νε-

φέλωμα, ενώ από το μικρό χρειάζεται πάνω από 190.000 χρόνια. Το τρίτο μέλος της τοπικής ομάδας είναι ο ασπερισμός της Ανδρομέδας, που είναι ορατός από το βόρειο ημισφαίριο. Η Ανδρομέδα, κατά τη μυθολογία, ήταν κόρη του Κηφέα που για να κατευνάσει την οργή του Ποσειδωνα την είχε δώσει σ' ένα βράχο κοντά στη θάλασσα προκειμένου να τη θυσιάσει σ' ένα κητός που δυνάστευε τη χώρα του Κηφέα. Όμως ο ήρωας Περσέας, επίστρεφοντας με το κεράλι της γοργόνας Μεδουσας που την είχε σκοτώσει με διαπαγή του Πολυδευκή, Βασιλιά της Σερίφου, σκότωσε το κητός, σπελευθέρωσε και παντρεύτηκε την Ανδρομέδα.

Έτσι, όπως το φως χρειάζεται πάνω από 2 εκ. χρόνια για να φθάσει στη γη, βλέπουμε με το Γαλαξία Ανδρομέδα όπως ήταν πριν από 2 εκ. χρόνια, όταν οι πρωτόγονοι προσπαθούσαν να ανорθώσουν στα δύο πόδια ξεφεύγοντας από το βάδισμα με τα τέσσερα. Μέσα στο σύνολο διασπάλτομε Σύμης, ο Γαλαξίας μας και ο Γαλαξίας της Ανδρομέδας, αντί να απομακρύνονται, να πλησιάζουν με ταχύτητα 125 χλμ/δευτ., δηλ. με 450000 χλμ/ώρα. Έτσι μετά από 5 δις χρόνια περίπου, όσα απαιτούνται για να καλυφθεί η απόσταση που σήμερα τους χωρίζει, οι δύο γαλαξίες θα συγκρουσθούν με αυτή την τεράστια ταχύτητα. Και μια και ο Γαλαξίας της Ανδρομέδας είναι πολύ μεγαλύτερος από το δικό μας, είναι φυσικό ότι η Ανδρομέδα θα καταπιεί τον Γαλαξία μας. Στην περίπτωση αυτή, και αν ακόμη το ηλικιακό μας σύστημα και η γη βγουν αλώβητοι από τη σύγκρουση, λόγω των τεράστιων αποστάσεων που χωρίζουν τα άστρα μεταξύ τους, η φοβερή αυτή σύγκρουση θα πλημμυρίσει το χώρο του ηλικιακού συστήματός μας τεράστιο αριθμό ασπερισμών και κομητών, που θα αλλάξουν ριζικά τις συνθήκες πάνω στη γη, αφού μετά η σύγκρουση της γης με τεράστιους ασπερισμούς και κομητές θα είναι καθημερινό φαινόμενο.

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΜΕ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ

Το σύμπαν, όπως ασπαιμάτητα διασπάλτομε, έχει δύο πιθανότητες: 1ον) να εξακολουθήσει να διασπάλτομε στο διηλικές. Αυτό θα συμβεί, αν η ύλη στο διάστημα είναι περισσότερο (2ον) Αν αυτή περισσότερο, η διαστολή κάποτε θα σταματήσει. Θα υπερμικήσει η βαρύτητα και θα αρχίσει η σπριίκνωση — συστολή, που προοδευτικά θα μεγαλώνει μέχρι την πλήρη κατάρρευση του συμπαντος. Όμως σήμερα δεν μπορούμε να το ξέρουμε, γιατί ακόμη δεν μπορούμε να υπολογίσουμε την συνολική ύλη που εμπεριέχεται στο διάστημα. Αυτή η συνολική ύλη αποτελείται από την ορατή ύλη, που έστω και προσεγγιστικά έχει υπολογισθεί, και την αόρατη, τη

σκοτεινή ύλη ή τις μαύρες τρύπες όπως και ονομάζεται. Αυτή η σκοτεινή ύλη πρέπει να αποτελεί στο σύμπαν μια ποσότητα ύλης που θα πρέπει σύμφωνα με τους υπολογισμούς των αστροφυσικών, να είναι από 10 μέχρι 50 φορές περισσότερο από την ορατή ύλη, για να υπάρχει μια εξισορρόπηση στη διαστολή του συμπαντος που να εξηγήει τη σημερινή κατάσταση. Υπάρχουν όμως και θεωρίες που αναβάζουν ακόμη υψηλότερα, ποσοστά της σκοτεινής ύλης, μέχρι και στο 90% της συνολικής ύλης του συμπαντος. Κάποις πάντως δεν ξέρει τι είναι αυτή η σκοτεινή ύλη, γιατί έχει μια τέτοια προμερή συμπεριφορά, ώστε κάθετί που βρίσκεται μέσα στην ελκτική της ακτίνα ελκύεται με ασφάντα στη βισιότητα και χάνεται. Οι πρώτες υποθέσεις για την ύπαρξη της σκοτεινής ύλης θεμελιώθηκαν πριν από 60 χρόνια περίπου και έγιναν τότε δεκτές με πολύ σκεπτικισμό. Οι θεωρίες αυτές βασίστηκαν σε ορισμένες παρατηρήσεις, όπως γιανός ότι είχαν παρατηρηθεί ασπερισμοί και γαλαξίες που περιστρεφόταν ο ένας γύρω από τον άλλο με τεράστιες ταχύτητες που δεν θα τις επέτρεπαν οι νόμοι της φυσικής. Κανονικά θα έπρεπε να αυτές τις ταχύτητες να εκτιναχθούν στα βάθη του σύμπαντος, εκτός αν η βαρυτική έλξη αντί κάμειο τεράστιο κόρδο αντισταμει τους ασπερισμούς. Η θεωρία αυτή, γνωστή ως θεωρία του ΖWICKY, επιβεβαιώθηκε και έγινε δεκτή τα τελευταία 20 χρόνια, αφού Αμερικανοί αστροφυσικοί των αργαστηρίων της AT και T διαπίστωσαν ότι το φως από μακρινούς γαλαξίες κάμπτεται σε ορισμένα σημεία του διαστήματος και η κάμψη αυτή μόνο ως έλξη από κάποιο αόρατο αντικείμενο με μια αφάνταστη πυκνότητα ύλης θα μπορούσε να εξηγηθεί. Θεωρητικά μια μαύρη τρύπα είναι ένα αντικείμενο που προήλθε είτε από την κατάρρευση ενός μεγάλου όγκου ύλης, όπως πολλών τεράστιων αστέ-

ρων και πλανητών μαζί, είτε από μαφελώματα που εσπαιήλονται από άγνωστα σωματίδια. Η αόρατη αυτή ύλη, που βρίσκεται σε συγκεκριμένα σημεία του συμπαντος, έχει μια απεριόριστη πυκνότητα που τίποτα δεν μπορεί να διαφύγει από την έλξη της, ακόμη και οι ακτίνες που φωτίζονται από φωτόνια και οι ακτίνες του φωτός, τα αντικείμενα αυτά είναι αόρατα. Τέτοια σημεία με μαύρες τρύπες έχουν διαπιστωθεί σε πλήθος γαλαξιών, ακόμη και σε τελευταίως διαπιστώθηκε ένα τέτοιο σημείο και στο κέντρο του δικού μας Γαλαξία σε μια απόσταση 28000 ετών φωτός. Το σημείο αυτό θα πρέπει να έχει διάμετρο ίση με ένα λεπτό φυτό ή ίση με το 1/8 της απόστασης μεταξύ ήλιου και γης. Μέσα δε σ' αυτόν τον περιορισμένο χώρο θα πρέπει να έχει συμπυκνωθεί η ύλη λοιπομυριών ήλιων. Έτσι λοιπόν οι σημερινές θεωρίες υποστηρίζουν ότι, αν μαζί με την αόρατη ύλη που βρίσκεται στον χώρο που περιβάλλει το σύμπαν, τότε σε περίπου 70—80 δις χρόνια θα αρχίσει η αντίστροφη κίνηση και το σύμπαν θα αρχίσει να συρρικνωθεί μεχρι την πλήρη κατάρρευση, οπότε και θα σχηματισθεί και πάλι η ισραχόνη εκείνη ύλη που με τη μεγάλη της έκρηξη (BIG BANG), άρχισε η δημιουργία του συμπαντος. Ο κύκλος αυτός, από τη μεγάλη έκρηξη μέχρι την πλήρη κατάρρευση, έχει υπολογισθεί ότι θα πρέπει να διαρκεί γύρω στα 100 δις χρόνια. Από τη μεγάλη έκρηξη υπολογίζεται ότι έχουν περάσει 15 δις χρόνια. Έτσι είναι και η ηλικία του συμπαντος, πράγμα που σημαίνει ότι για την πιθανή κατάρρευση θα απαιτηθούν ακόμη γύρω στα 80 δις χρόνια.

Συνεχίζεται

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ευχαριστούμε τους συνδρομητές των Β.Ν. οι οποίοι έστειλαν τη συνδρομή τους μέχρι σήμερα.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα αυτούς που έστειλαν τη συνδρομή τους ενισχυμένη, γιατί μας έδωσαν τη δυνατότητα να εκδώσουμε τα δυο τελευταία φύλλα για την έκδοση των οποίων υπήρξε οικονομική αδυναμία.

Περιμένομε ν' ανταποκριθούν έγκαιρα και άλλοι συνδρομητές.

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΑΣΤΡΟΓΩΡΓΑΚΗ — ΣΠΑΝΑΚΗ ΜΕΛΕΤΕΣ — ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ — ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΝΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ ΤΗΛ. 0895)22331—22555—22449

ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΗ

ΑΛΙΝΑ ΤΑΜΙΩΛΑΚΗ, DDS, MSD ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ Πτυχιούχος Ορθοδοντικής του Πανεπιστημίου των ΗΠΑ CASE WESTER RESERVE ΚΑΤΟΧΟΣ MASTER IN DENTAL SCIENCE Διεύθυνση: Αβέρωφ 25, 3ος όροφος Ηράκλειο — Κρήτης Τηλ. 081 - 284540 Δέχεται με ναντεβού 9—1μ.μ. και 5—8μ.μ.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΛΙΑΣΙΔΟΥ-ΓΕΛΑΣΑΚΗ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΣ

Πλ. Ομονοίας 9—Πατησίων 5 1ος Οροφος (εντός στοάς) 104 31 Αθήνα Τηλ. γραφ. 5233551 — 5233053 Τηλ. οικίας: 9618037 — 9641947

ΤΡΟΥΛΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

Αναλαμβάνω μελέτες — επιβλέψεις οικοδομικές άδειες και πάσης φύσεως οικοδομικές εργασίες.

ΟΔΟΣ ΑΘΗΝΑΣ 86 ΚΑΛΛΙΘΕΑ Τ.Κ. 17673 ΤΗΛ. 9584441

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Με τη συνεργασία του Συλλόγου Βιαννιτών της Αθήνας «Ο Διαδάτης», τους Συλλόγους των χωριών της Επαρχίας Αγ. Βασιλείου, Αμυρών, Βαχού, Καλαμίου και Σύμης, τα Σωματεία Κρητών Αθήνας και την Παγκρήτριο Ένωση, οργανώνονται εκδηλώσεις και στην Αθήνα για τα

50 χρόνια από το ολοκαύτωμα της επαρχίας στις 19 Σηβρίου. Το πρόγραμμα προβλέπει: 10.30: Συγκέντρωση Κρητικών Σωματείων στη Μητρόπολη, με τοπικές στολές και λάβαρα. 11.00 Επικυριακή δέηση για τους εκτελεσθέντες της Επαρχίας ΒΙΑΝΝΟΥ από τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

11.30 Μετάβαση στο μνημείο του Αγνώστου Στρατιώτη με την φιλαρμονική του Δήμου Αθήνας. 11.45 Κατάθεση στεφανιών

ΒΡΑΔΙΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΟΛΩΝΟΥ
20.30 Χαιρετισμός Προέδρου «ΔΙΑΒΑΤΗ» κ. Μανώλη Γουρνεζάκη
20.45 Προσκλητήριο Νεκρών
21.00 Απονομή Τιμητικού Διπλώματος και Αναμνηστικής Πλακέτας στους Διασωθέντες
21.15 Ολιγόλεπτη αφήγηση από τον διασωθέντα Αμυριώτη Νίκο Τσαγκαράκη.
21.30 Ομιλία για τα γεγονότα

εκείνης της περιόδου από τον συγγραφέα μας καθηγητή Φιλοσοφικής Σχολής Αθήνας κ. Μανώλη Μικρογιαννάκη.
22.00 Χορωδιακή απόδοση «ΥΜΝΟΥ ΤΗΣ ΒΙΑΝΝΟΥ» με συνοδεία μουσικής: Φυσαρμόνικα, Μαντολίνο, στη Λύρα Χριστόφορος Αναστασάκης, Μανώλης Πετράκης, Λαούτο Γιάννης Αναστασάκης.
22.15 Ο «ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ των Ανωγειών» στη σεμνότερη κατά που ταιριάζει μουσική επένδυση μέσα από τη νέα δημιουργία «Η ΚΡΗΤΗ που δεν φαίνεται».
23.30 Καλή σας νύκτα και σας ευχαριστούμε.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΛΑΜΙΟΥ ΒΙΑΝΝΟΥ

10 χρόνια δημιουργίας

Ο Σύλλογός μας ιδρύθηκε το 1983 και άρχισε ουσιαστικά να λειτουργεί από το 1984.

Από τις πρώτες δραστηριότητες που καταπιάστηκε, ήταν η αναζήτηση κατάλληλης θέσης για τη δημιουργία κοινοτικού χώρου αποκομιδής των οικιακών και γεωργικών απορριμμάτων, η διάδοση καλλιπαιδικών και δασικών φυτών, η ίδρυση δανειστικής βιβλιοθήκης, η καθαριότητα της παραλίας, η διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς, η αναβίωση τοπικών εθίμων (κάλαντα, μασκαράδες, πανηγύρια κλπ.).

Τα πρώτα χρόνια λειτουργίας και πριν τον κατακλυσμό της τηλεόρασης είχαμε πραγματοποιήσει αρκετές κινηματογραφικές προβολές με αξιόλογα ελληνικά και ξένα έργα και δύο θεατρικές παραστάσεις με τον «Πλούτο» του Αριστοφάνη και την κωμωδία «Γιόργης Νταντέν» του Μολιέρου.

Έχομε οργανώσει πολλές παιδικές γιορτές και προσπαθούμε να μεταφέρουμε στα παιδιά μας τον τρόπο που διασκεδάσαμε εμείς οι μεγαλύτεροι.

Κατά χρονική σειρά οι σπουδαιότερες δραστηριότητες του Συλλόγου μας είναι:

1984: Αρχισε η αναζήτηση κατάλληλου χώρου για την δημιουργία κοινοτικού σκουπιδότοπου.

Διατέθηκαν δωρεάν στους κατοίκους 400 δενδρύλλια καλλιπαιδικών.

1985: Δημιουργήσαμε φωτογραφικό άλμπουμ με φωτογραφίες από εικόνες του χωριού που χάνονται. Η φωτογράφιση έχει γίνει από τον Μανώλη Σπατουδάκη.

—Έγινε ομιλία από τον Γεωπόνιο Γιόργη Σαρρή για τη σωστή χρήση των γεωργικών φαρμάκων — Διαθέσαμε 40 τριανταφυλλίες με ωραία χρώματα στους κατοίκους.

1986: Ομιλία — συζήτηση προβολή διαφανειών για τη σωστή συντήρηση των μοναστηριών της περιοχής με τον Πολιτικό Μηχανικό Λεωνίδα Μιχαλινάκη.

—Δημιουργήσαμε Τράπεζα Αίματος στο Βενιζέλειο Νοσοκομείο.

1987! Καθαρίσαμε όλους τους κοινόχρηστους χώρους και ψεκάσαμε για μυίγες — κουνούπια.

Ομιλία για την σωστή λειτουργία των θερμοκηπίων από τον Γεωπόνιο της ΑΤΕ Κώστα Παπαδάκη

1988: Διαθέσαμε χρηματικό ποσό για την αγορά — διατήρηση της μοναδικής «Χονδρούλας» στη Μέσα Ψαρή που είναι συνδεδεμένη με το τοπωνύμιο της Ψαρής Φοράδας.

—Διαθέσαμε χρηματικό ποσό για την συντήρηση δρόμων της περιοχής.

—Τοποθετήσαμε πινακίδες στην παραλία για την τήρηση της καθαριότητας και την απαγόρευση του Κάμπιγκ. Επίσης καταποστεύσαμε πινακίδες στους δρόμους για τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας.

—Διαθέσαμε χρηματικό ποσό για τη βελτίωση των συνθηκών ύδρευσης των οικισμών της περιοχής.

—Δημιουργία κοινοτικού σκουπιδότοπου

1989: Εγκαταστήσαμε αναμεταδότη της τηλεόρασης για τη βελτίωση της εικόνας στους τηλεοπτικούς δέκτες.

—Διαθέσαμε χρήματα για την καλλιέργεια της θρυσούλας στο εξωκλήσι του Αγίου Αντωνίου.

1990: Διήμερη εκδρομή και διάβαση του φαραγγιού «Σαμαριάς» με την συμμετοχή 40 χωριανών.

—Συμμετοχή στην δαπάνη για

την σύνταξη προκαταρκτικής μελέτης για το φράγμα Καλαμίου —Ομιλία για την προληπτική υγιεινή των θερμοκηπιακών καλλιεργειών από τον Γεωπόνιο Γιάννη Αναστασάκη.

—Εκδρομή στο Γαϊδουρονήσι με ναυλωμένο καράβι. Συμμετοχή 150 ατόμων.

—Κατασκευή δεξαμενής νερού 30 κυβ. για την βελτίωση των συνθηκών ύδρευσης.

—Αγορά 3 μεγάλων καζανιών φαγητού και λοιπού εξοπλισμού για την εξυπηρέτηση των κοινωτικών εκδηλώσεων (γάμους, βαπτίσια κλπ.)

—Περίφραξη σκουπιδότοπου 1991: Ηλεκτροφοτισμός της πλατείας της Ψαρής Φοράδας με την τοποθέτηση γιρλάντας με 200 λαμπτήρες.

—Προώθηση διαδικασιών για την κατασκευή του φράγματος στο Καλάμι.

—3ήμερη εκδρομή στην Σαντορίνη με την συμμετοχή 45 ατόμων.

—Αγορά 8 κάδων απορριμμάτων που τοποθέτησή τους σε κοινόχρηστους χώρους

—Δενδροφύτευση 1000 δενδρύλλια (καλλιπαιδικών — δασικών)

1992: Παραστάσεις στις Δυναμικές Υγιεινής και Βιομηχανίας για το πρόβλημα ρύπανσης του Καλαμιώτικου ποταμού από τους κασιγάρους γειτονικών ελαιουργείων.

—Πρωτοβουλία και σε συνεργασία με την Κοινότητα και την εκκλησία βελτίωση των εγκαταστάσεων του νεκροταφείου Καλαμίου.

—Οργάνωση φαρμακείου για πρώτες βοήθειες.

1993: Συνέχισε της δενδροφύτευσης του δρόμου Ψαρή Φοράδα — Καλάμι.

—Ομιλία — συζήτηση για θέματα πολεοδομίας της περιοχής και χωροταξικής μελέτης με ομιλητή τον Πολιτικό Μηχανικό Λεωνίδα Μιχαλινάκη.

—Ημερήσια εκδρομή — επίσκεψη στις αραχνοειδείς στο «Ιερό της Σύμης». Ξεναγήση από τον αρχαιολόγο — ανασκαφέα Αγγελική Λεμπέση.

—Ομιλία — συζήτηση με θέμα την σημασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και τρόποι συντήρησής των μνημείων της περιοχής (μοναστήρια, φάμπρικες, νερόμυλοι κλπ.)

Βασικός ομιλητής ο Πολιτικός Μηχανικός Λεωνίδα Μιχαλινάκης.

ΨΑΡΗ (ΦΟΡΑΔΑ 31) 1993 Από το Διοικητικό Συμβούλιο ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΤΖΑΝΑΚΗΣ Πρόεδρος

ΠΛΗΡΩΜΗ ΛΑΔΙΟΥ

Μέχρι τις 15 Οκτωβρίου πρέπει να προσέλθουν στα γραφεία της Ένωσης Αγροτικών Συνεταιρισμών Ηρακλείου όσοι ελαιοπαραγωγοί έχουν παραδώσει ελαιόλαδο και δεν το έχουν πληρωθεί ή οδηγήσει στην παρεμβολή, όπως ανακοινώσε η συμμαχιστική οργάνωση. Σε διαφορετική περίπτωση μετά τις 1/11/93 θα απολαύσουν τιμές χαμηλότερες από τις τιμές που θα ανακοινωθούν για την εσοδεία 1993/94, δεσμεύομαι ότι θα θεωρηθεί λάδι παλαιών εσοδειών.

ΕΚΔΟΤΙΚΟ — ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΙΩΑΝΝΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑ

Τηλ. 242.040 — 230.067

Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΩΝ ΒΑΧΟΥΔΙΑΝΩΝ

Με πολλή επιτυχία πραγματοποιήθηκε και φέτος η καθιερωμένη για εκδήλωση των σπανιπαίων Βαχουδιανών.

Στις 6 Αυγούστου, με τη συμμετοχή αρκετών Βαχουδιανών και με ιδιαίτερη παρουσία όσων μένουν στην Αθήνα, οι οποίοι πήραν και την πρωτοβουλία για την εκδήλωση, έγινε το πρώτο λειτούργημα στην κεντρική εκκλησία του χωριού «Αφέντης Χριστός».

Στη συνέχεια έγινε καπνάδα στη σπαρτάνη από τους προέδρους της Κοινότητας και του Πολιτιστικού Συλλόγου, καθώς και απαγγελία ποιήματος από το Δημήτρη Σφαιριανήκη.

Το βράδυ στη διαμορφωμένη Πλατεία του χωριού οργανώθηκε γλέντι και πήραν μέρος όλοι οι Βαχουδιανοί αλλά και πολλοί από τα γύρω χωριά.

Ανακοινώθηκαν τα ονόματα παιδιών που οι γονείς των μένουν στο Βαχό ή κατέγονται από εκεί και πέτυχαν στα ΑΕΙ και στα ΤΕΙ το 1992.

Βελγιάδης Ιωάννης του Εμμ., Ζερβουδάκης Αντώνης του Εμμ., Ζερβουδάκης Εμμ. του Εμμ., Ζερβουδάκης Νεκτάριος του Εμμ.

Καριγιολάκης Χρόνης του Ι. Πνευματικού της Ματθαίου του Μιχ. Πνευματικού της Νικόλαος του Γεωργ.

Σύρου Ελένη του Γεωργίου

Στην εκδήλωση παρευρέθη ο πρώτος και παρέλαβε το βραβείο που απένεμε ο Σύλλογος.

Η διασκέδαση κρότησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

Από τις εισπράξεις της βραδιάς, οι οποίες ήταν ικανοποιητικές, το Δ.Σ. αποφάσισε να γίνει αυτόματος ποτισμός για τα δένδρα και λαλουδία που έχουν φυτευτεί στο δρόμο που οδηγεί στο νεκροταφείο, αλλά να επεκταθεί το πράσινο και στο δρόμο προς τ' Αμυρά.

Διέθεσε ένα ποσό για την ολοκλήρωση των εργασιών στην Αναμνηστική οπήλη.

Επίσης θα συμμετάσχει στη δαπάνη για να τοποθετηθεί κεραιά αναμετάδοσης τηλεοπτικών καναλιών.

Αισθητή όμως υπήρξε η απουσία πολλών Βαχουδιανών απ' αυτούς που μένουν στο Ηράκλειο, Μήπως πρέπει να ζήσουν κι αυτοί το κέφι, τη χαρά μας και τις αναμνήσεις του χωριού της καταγωγής τους;

ΑΙΤΙΑ ΤΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΠΥΡΚΑΓΙΩΝ

ΤΟΥ κ. Γ. ΡΟΥΣΟΥ

Οι πυρκαγιές των δασών, είτε γίνονται από αμέλεια είτε από εμπρησμούς, αποτιλούν ένα από τους κυριότερους παράγοντες υποχώρησης της δασικής βλάστησης στη χώρα μας.

Το χρονικό διάστημα 1955—1976 ο μέσος ετήσιος αριθμός πυρκαγιών ανερχόταν σε 650, με μέσο όρο 127.000 στρέμματα το χρόνο.

Το διάστημα 1977—1987 ο εν λόγω αριθμός ήταν 1.150 πυρκαγιές και η καύση έκτασης έφθανε τα 450.000 στρέμματα το χρόνο.

Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται ότι οι πυρκαγιές αποτελούν περιοριστικό παράγοντα για την επιχειρούμενη δασική ανάπτυξη.

Τα ισχυριστικά αίτια δημιουργίας πυρκαγιών:

1) Από τον άνθρωπο είτε από αμέλεια, είτε από πρόθεση.

2) Η μεγάλη διάρκεια ξηρασίας δημιουργεί το κατάλληλο κλίμα πυρκαγιών και ιδιαίτερα όταν φυσούν άνεμοι ισχυροί και ξηροί.

3) Η ξηρή ποώδης και αγροασπύδης βλάστηση αποβαίνει κύρια αιτία εύκολης ανάφλεξης.

4) Η ανεξέλεγκτη κίνηση μέσα στα δάση και ιδιαίτερα στα παραλικά (εκδρομείς — παριαθροιστές κλπ.).

5) Η συνεχώς ανερχόμενη αξία γης κοντά στις μεγάλες πόλεις, παραθαλάσσιες και λαοτικές περιοχές, κέντρα τουριστικής ανάπτυξης.

6) Το ακαθώδες ιδιοκτησιακό καθεστώς και η αδυναμία της πολιτείας για την επίλυση του (ιδιαίτερα όπου οι άνθρωποι ανήκουν στην κοινότητα τους, οι δεν μπορεί να τους προσφέρει η Πολιτεία. Γιατί, αλήθεια, είναι κρίμα να μην έχει ασφαλτοστρωθεί ένα τμήμα δρόμου 4 χλμ. με συνέπεια να κινούνται οι άνθρωποι και τ' αυτοκίνητά τους μέσα στην αφόρητη ομίχλη.

Σε μία περίπτωση τελειή στο σχολείο του χωριού με συμμετοχή όλων των κατοίκων που με επικεφαλής τον κ. Ν. Ν. ενόριος και τον πρόεδρο της

7) Η δημιουργία κλιματικής φαβρίας, υλοποίηση σχεδίων αποσταθεροποίησης της οικονομίας και η ανακοπή που τουριστικού ρεύματος.

8) Η καύση της καλαμιάς που δύσκολα ελέγχεται από την υπηρεσία μας.

9) Η καύση σκουπιδιών, σπινθήρες μηχανών που ΟΣΕ, εγκαταστάσεις ΔΕΗ, εκρήξεις βλημάτων πυρικού, κάπνισμα μελισσών.

10) Βελτίωση βασικότων με την ανεξέλεγκτη φωτιά των κτηνοτρόφων.

11) Άλλοι αστάθμητοι και πολλές φορές άγνωστοι παράγοντες δημιουργούν πυρκαγιές στα δάση.

Η ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΕΠΕΔΩΣΕ ΒΡΑΒΕΙΟ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΛΑΜΙΟΥ

Όλο το Συμβούλιο της Φιλοδασικής Ένωσης Ηρακλείου επισκέφθηκε την Κυριακή 8 Αυγούστου το γραφικό χωριό Καλάμι Βιάννου και το παραθαλάσσιο επίγειο του Ψαρή Φοράδα για να επιδώσει το βραβείο του στον αξιόλογο πολιτιστικό σύλλογο του χωριού.

Γιατί ο σύλλογος αυτός έχει επιτελέσει ένα αξιόλογο και πολυποικίλο έργο για ν' αναβαθμίσει πολιτιστικά και πνευματικά το χωριό που γέννησε τα δραστήρια και δημιουργικά μέλη του, που με επικεφαλής τον ρέκτη πρόεδρό του κ. Ευάγγελο Τζανιάκη έχει επιτελέσει στα δέκα χρόνια της ζωής του ένα θαυμάσιο έργο.

Δενδροφυτεύσεις, τράπεζα αίματος, δημιουργία σκουπιδότοπου, καθαριότητα, φωτισμός της πλατείας, ομιλίες, θεατρικές και κινηματογραφικές παραστάσεις, εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές εκδρομές των κατοίκων, φαρμακείο πρώτων βοηθειών, είναι μερικές μόνο δραστηριότητες των εξαιρετών κατοίκων του χωριού, που καθοδηγούνται από το ζηλευτό σύλλογό τους και αγαπημένοι και μονοαίμενοι έχουν καταφέρει να δώσουν στην κοινότητά τους, οι δεν μπορεί να τους προσφέρει η Πολιτεία. Γιατί, αλήθεια, είναι κρίμα να μην έχει ασφαλτοστρωθεί ένα τμήμα δρόμου 4 χλμ. με συνέπεια να κινούνται οι άνθρωποι και τ' αυτοκίνητά τους μέσα στην αφόρητη ομίχλη.

Στην όλη τελετή εκτός από τον Πρόεδρο της Κοινότητας και τον κ. Ν. Ν. ενόριος και ο Διευθυντής Δασών Ν. Ηρακλείου κ. Οικονομιάκης ως εκπρόσωπος του Νομάρχη Ηρακλείου.

Σημειώματα

► ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛ. 1
όχι μόνο τους κατοίκους που κινδυνεύουν να κερδίσουν ζωντανά, αλλά και τις αρχές. Αστειομαχία, Δασική Υπηρεσία και Εισαγγελέας δεν μπορούν να δικαιολογηθούν στη συνείδησή των κατοίκων για τη μη ανακαίνιση των εμπρηστών. Μια κατά βάθος εξονυχιστική έρευνα ασφαλώς δεν θάνατι χωρίς αποτέλεσμα. Η ανακαίνιση του εγκληματία και η παραδειγ-

ματική τιμωρία του.

Και με την ευκαιρία που πάμε για εκλογές, χρέος των υποψηφίων βουλευτών είναι να δεσμευτούν με την υποχρέωση ν' αλλάξει ο νόμος για τις πυρκαγιές γιατί η χώρα μας κινδυνεύει να γίνει στάχτη όπως παρομοιάζεται από το πλήθος και την έκταση των πυρκαγιών που δημιουργούνται κάθε χρόνο.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΦΩΤΙΕΣ

Ο κίνδυνος πυρκαγιών στους μήνες του καλοκαιριού είναι μεγάλος. Ας προσέξουμε όλοι. Η ζημιά που προκαλείται από την πυρκαγιά μας θίγει όλους.